

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**  
**Львівський національний університет імені Івана Франка**  
**Факультет культури і мистецтв**  
**Кафедра бібліотекознавства і бібліографії**

**Затверджено**

На засіданні кафедри бібліотекознавства і  
бібліографії Львівського національного  
університету імені Івана Франка  
(протокол № 6 від 18 січня 2021 р.)



Зав. кафедри бібліотекознавства і  
бібліографії, доц. Демчук Н. Р.

**Силабус з навчальної дисципліни**  
**“Бібліотечна справа (бібліотечно-інформаційний сервіс)”**  
**що викладається в межах ОПП (ОПН) першого (бакалаврського)**  
**рівня вищої освіти для здобувачів зі спеціальності**  
**029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа**

**Львів 2021 р.**

**Силабус курсу  
«Бібліотечна справа  
(бібліотечно-інформаційний сервіс)»  
2020–2021 н.р.**

<b>Назва курсу</b>	<b>Бібліотечна справа (бібліотечно-інформаційний сервіс)</b>
<b>Адреса викладання курсу</b>	м. Львів, вул. Валова, 18
<b>Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна</b>	Факультет культури і мистецтв, кафедра бібліотекознавства і бібліографії
<b>Галузь знань, шифр та назва спеціальності</b>	02 “Культура і мистецтво”, 029 “Інформаційна, бібліотечна та архівна справа”
<b>Викладачі курсу</b>	Мудроха Валентина Олександрівна, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри бібліотекознавства і бібліографії
<b>Контактна інформація викладачів</b>	valentyana.mudroha@lnu.edu.ua
<b>Консультації по курсу відбуваються</b>	Для отримання он-лайн консультації необхідно звернутися на електронну пошту викладача.
<b>Сторінка курсу</b>	
<b>Інформація про курс</b>	Навчальна дисципліна «Бібліотечна справа (бібліотечно-інформаційний сервіс)» – одна із основних дисциплін бібліотекознавчого циклу, фундамент професійної підготовки майбутніх спеціалістів із інформаційної, бібліотечної та архівної діяльності. Основне завдання сучасних інформаційно-бібліотечних установ – забезпечення повного, якісного та оперативного бібліотечно-бібліографічного й інформаційного обслуговування користувачів згідно з їхніми інформаційними запитами на основі вільного доступу до бібліотечних та інформаційних ресурсів. Власне у бібліотечно-інформаційному сервісі реалізують усі знання, загальні та професійні, навички і вміння, особистісні якості бібліотекаря. Цим визначається взаємозв'язок цього курсу практично з усіма навчальними дисциплінами.
<b>Коротка анотація курсу</b>	Дисципліна «Бібліотечна справа (бібліотечно-інформаційний сервіс)» є нормативною дисципліною зі спеціальності 029 “Інформаційна, бібліотечна та архівна справа” для освітньої програми першого (бакалаврського) рівня освіти, яка викладається в IV семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
<b>Мета та цілі курсу</b>	Мета вивчення нормативної дисципліни «Бібліотечна справа (бібліотечно-інформаційний сервіс)» – формування у студентів системи теоретичних і методичних знань про організацію, різні види, процеси, технологію бібліотечно-інформаційного обслуговування користувачів різних установ у системі документних комунікацій із метою набуття практичних умінь і навичок для майбутньої професійної діяльності, відповідно, ознайомлення студентів з основною термінологією у царині бібліотечно-інформаційного обслуговування.
<b>Література для</b>	<b>1.</b> Про бібліотеки і бібліотечну справу : Закон України від 27 січ.

**вивчення  
дисципліни**

- 1995 р. № 32/95-ВР // Відом. Верхов. Ради України. – 1995. – № 7. – С. 45–52; В ред. Закону № 5461-17 від 12.12.2012. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/32/95-%D0%B2%D1%80>.
- 2.** Про інформацію: Закон України № 2657-ХІІ від 2.10. 1992 [Електронний ресурс]. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text> (дата звернення: 18.07.2020).
- 3.** Про культуру : Закон України від 14 груд. 2010 р. № 2778-17 // Відом. Верхов. Ради України. –2011. – № 24. –Ст. 168; В ред. Закону № 5461-17 від 12.12.2012. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2778-17>.
- 4.** Бібліотечно-інформаційна діяльність. Терміни та визначення [Текст] : (ДСТУ 7448:2013). – Вид. офіц. – Чинний від 2014–07–01. – Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. – III, 41 с. – (Інформація та документація) (Національний стандарт України).
- 5.** Стандарти з інформації, бібліотечної і видавничої справи за станом на 01.06.2019 : бібліографічний покажчик / Державна науково-технічна бібліотека України. – Київ : ДНТБ, 2019. –15 с. – Режим доступу : <https://dntb.gov.ua/wp-content/uploads/2019/07/%D0%A1%D0%86%D0%91%D0%92%D0%A1-2019.pdf>.
- 6.** Воскобойнікова-Гузєва О. Стратегії розвитку бібліотечно-інформаційної сфери України : генезис, концепції, модернізація : монографія / О. Воскобойнікова-Гузєва ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ : Академперіодика, 2014. – 362 с.
- 7.** Жукова В. Трансформація бібліотеки в інфраструктурі глобального інформаційного суспільства / В. Жукова // Бібліотечний вісник. – 2014. – № 3. – С. 3–7.
- 8.** Жукова В. Клієнт-орієнтованість бібліотечно-інформаційного сервісу/ В. Жукова // Вісник Книжкової палати. – 2019. – № 8. –С. 24–28. –Режим доступу : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkr\\_2019\\_8\\_6](http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkr_2019_8_6).
- 9.** Ісасенко О. О. Інноваційні бібліотечні технології інформаційного обслуговування [Текст] : [монографія] / Олександр Ісасенко ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ : НБУ ім. В. І. Вернадського, 2011. – 157 с.
- 10.** Кунанець Н. Е. Інформаційно-бібліотечне обслуговування користувачів з особливими потребами: історія та сучасність : монографія / Н. Е. Кунанець. – Львів : Галицька видавнича спілка, 2013. – 440 с.
- 11.** Лапська О. О. Міжнародне співробітництво української бібліотечної асоціації в контексті міжкультурної комунікації / О. О. Лапська // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2017. –№ 1. – С. 108–114. – Режим доступу : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/bdi\\_2017\\_1\\_15](http://nbuv.gov.ua/UJRN/bdi_2017_1_15).
- 12.** Лобузін І. В. Технології інтеграції міжнародних та національних бібліотечних цифрових ресурсів / І. В. Лобузін // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2017. – № 1. – С. 66–78. – Режим доступу : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/bdi\\_2017\\_1\\_10](http://nbuv.gov.ua/UJRN/bdi_2017_1_10).
- 13.** Медведєва В. Стратегічні комунікації в науково-інформаційній діяльності бібліотек / В. Медведєва // Вісник Книжкової палати. – 2019. –№ 10. – С. 34–37. – Режим доступу : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkr\\_2019\\_10\\_10](http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkr_2019_10_10).
- 14.** Пелешин А. М. Особливості інформаційних технологій в

	<p>бібліотечній справі / А. М. Пелешишин, В. В. Добровольська, О. Р. Трач та ін. // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2018. – № 4. – С. 14–21. – Режим доступу : <a href="http://nbuv.gov.ua/UJRN/bdi_2018_4_4">http://nbuv.gov.ua/UJRN/bdi_2018_4_4</a>.</p> <p><b>15.</b> Хімич Я. О. Інноваційні зміни в бібліотеці на основі проектного, кадрового менеджменту та ініціативної діяльності бібліотек : посіб. для бібліотекарів за програмою підвищ. кваліфікації / Я. О. Хімич ; УБА, НАКККиМ, Центр безперерв. інформ.-бібл. освіти, Голов. тренінг. центр для бібліотекарів. – Київ : Самміт-книга, 2012. – 88 с.</p> <p><b>16.</b> Шевченко І. О. Нова бібліотечна послуга: використання інформаційних технологій та Інтернету в бібліотеці : посіб. для бібліотекарів за програмою підвищ. кваліфікації / І. О. Шевченко ; УБА, НАКККиМ, Центр безперерв. інформ.-бібл. освіти, Голов. тренінг. центр для бібліотекарів. – Київ : Самміт-книга, 2012. – 76 с.</p>
<b>Тривалість курсу</b>	90 год.
<b>Обсяг курсу</b>	64 години аудиторних занять, з них 32 години лекцій, 32 години практичних занять та 26 годин самостійної роботи
<b>Очікувані результати навчання</b>	<p>Після завершення цього курсу студент буде:</p> <p><b>знати:</b> понятійно-категоріальний апарат бібліотечно-інформаційного обслуговування користувачів та його нормативне забезпечення; структуру системи бібліотечно-інформаційного обслуговування, її мету та завдання, принципи діяльності, суб'єкти, об'єкти, засоби і технологію; характеристику процесів, які відбуваються у інформаційно-комунікаційній діяльності користувачів та розвитку технологій обслуговування; технологію пошуку вторинної інформації в автоматизованих інформаційно-пошукових системах, електронних каталогах, базах даних, Internet;</p> <p><b>вміти:</b> організувати бібліотечно-інформаційне обслуговування користувачів різних установ; здійснювати підготовку інформаційних продуктів і послуг із різних джерел інформації у традиційній та електронній формах; застосовувати методи бібліографічного обслуговування в практичній інформаційно-бібліографічній діяльності;</p> <p>здійснювати всі види пошуку вторинної інформації в інформаційних системах і мережах; використовувати спеціальну термінологію в практичній діяльності.</p>
<b>Ключові слова</b>	Бібліотечна справа, бібліотека, інформаційно-бібліотечна установа бібліотечно-інформаційне обслуговування, інноваційні методи, інформаційні ресурси. користувач.
<b>Формат курсу</b>	Очний, дистанційний
	Проведення лекцій, практичних занять та консультації для кращого розуміння тем
<b>Теми</b>	<p><b>Тема 1.</b> Законодавче забезпечення бібліотечного обслуговування в українських бібліотеках прав та обов'язків громадян, юридичних осіб, бібліотек та держави у цій галузі.</p> <p><b>Тема 2.</b> Суть процесу бібліотечно-інформаційного сервісу як провідної функції сучасних бібліотек</p> <p><b>Тема 3.</b> Основні термінологічні визначення: відвідувач бібліотеки, читач, користувач, споживач інформації. Категорії користувачів та читацькі групи.</p> <p><b>Тема 4.</b> Основні методи та форми роботи з користувачем.</p> <p><b>Тема 5.</b> Процес бібліотечно-інформаційного сервісу у загально бібліотечній технології.</p>

	<p><b>Тема 6.</b> Управління бібліотечно-інформаційним сервісом.</p> <p><b>Тема 7.</b> Напрями бібліотечно-інформаційного сервісу .</p> <p><b>Тема 8.</b> Особливості обслуговування користувачів у бібліотечно-інформаційних установах різних типів.</p> <p><b>Тема 9.</b> Користувач як підсистема бібліотеки. Типологія користувачів. Функції користувачів бібліотеки.</p> <p><b>Тема 10.</b> Бібліотекар як підсистема бібліотеки. Функції бібліотекаря.</p> <p><b>Тема 11.</b> Користування документними масивами в бібліотечно-інформаційних установах: форми та методи.</p> <p><b>Тема 12.</b> Зміст бібліотечної послуги. Обов'язкові безплатні та платні бібліотечні послуги.</p> <p><b>Тема 13.</b> Впровадження нових інформаційних технологій у процес сервісу</p> <p><b>Тема 14.</b> Зміни в інформаційно-бібліотечному середовищі. Поняття віртуальної інформації та комп'ютерної культури.</p> <p><b>Тема 15.</b> Суть та напрями інструктивно-методичного забезпечення бібліотечно-інформаційного сервісу.</p> <p><b>Тема 16.</b> Зміни соціальної ролі та філософії бібліотечного сервісу на сучасному етапі</p> <p>Детальніше у формі СХЕМИ КУРСУ</p>
<b>Підсумковий контроль, форма</b>	Залік, усна форма
<b>Пререквізити</b>	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань у галузі бібліотечної справи.
<b>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</b>	Лекції, практичні заняття, самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни згідно з навчально-тематичним планом
<b>Необхідне обладнання</b>	Вивчення курсу потребує використання загально вживаних програм і операційних систем, доступу до мережі Інтернет.
<b>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</b>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни становить за поточну успішність 50 балів, за залік 50 балів. Поточний контроль охоплює оцінювання роботи студента на практичних заняттях та виконання самостійної роботи. Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p> <p><b>Академічна доброчесність:</b> Плагіат та інші форми нечесної роботи неприпустимі. Недопустимі підказки і списування у ході практичних занять, на іспиті. Норми академічної етики: дисциплінованість; дотримання субординації; чесність; відповідальність.</p> <p><b>Відвідання занять</b> є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. <b>Література.</b> Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p><b>Політика виставлення балів.</b> Враховуються бали набрані на практичних заняттях та за підсумкове опитування (іспит). При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час</p>

	заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.  Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.
<b>Опитування</b>	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.
<b>Питання до заліку</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Нормативно-правова база з бібліотечно-інформаційного обслуговування</li> <li>2. Загальна характеристика системи бібліотечно-інформаційного обслуговування.</li> <li>3. Компонентна структура системи бібліотечно-інформаційного обслуговування.</li> <li>4. Користувач бібліотеки: принципи поділу та мотиви звернення до бібліотеки.</li> <li>5. Формування інформаційної культури користувача.</li> <li>6. Виставкова діяльність бібліотеки.</li> <li>7. Читальні зали як стаціонарна форма бібліотечного сервісу</li> <li>8. Дистанційний сервіс користувачів бібліотек</li> <li>9. Сутність інформаційних потреб та запитів</li> <li>10. Бібліотечна послуга: поняття, види. Нові послуги у бібліотеці.</li> <li>11. Інноваційні процеси бібліотечно-інформаційного сервісу користувача.</li> <li>12. Сервіс користувачів з особливими поглядами.</li> <li>13. Довідково-бібліографічне обслуговування.</li> <li>14. Вивчення інформаційних потреб користувачів бібліотек.</li> <li>15. Використання електронних ресурсів у бібліотечному сервісі користувачів.</li> <li>16. Роль веб-сайту в бібліотечно-інформаційному сервісі.</li> <li>17. Електронний абонемент у бібліотечному сервісі.</li> <li>18. Особливості сервісу користувачів у наукових бібліотеках.</li> <li>19. Довідково-інформаційний сервіс студентів у бібліотеках ВНЗ.</li> <li>20. Особливості обслуговування користувачів в умовах розвитку технологій інформаційного суспільства.</li> <li>21. Основні принципи інноваційної політики розвитку бібліотек України.</li> <li>22. Професійні об'єднання та асоціації в бібліотечно-інформаційній сфері.</li> <li>23. Особливості сервісного підходу до бібліотечно-інформаційного обслуговування</li> </ol>